

2025-09-30

Fundusze Europejskie

Rozliczanie wskaźników oraz trwałość projektów FE SL 2021-2027

Podstawy prawne, wytyczne, zakres, terminy oraz obowiązki beneficjenta

Fundusze Europejskie
dla Śląskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo
Śląskie

Rozliczanie wskaźników produktu oraz rezultatu

- **Wskaźniki produktu** – rozliczenie najpóźniej na etapie wniosku o płatność końcową, na podstawie dokumentów wskazanych we wniosku o dofinansowanie.
- **Wskaźniki rezultatu** – efekty projektu rozliczane co do zasady maksymalnie do 12 miesięcy od zakończenia realizacji projektu na podstawie dokumentów wskazanych we wniosku o dofinansowanie.
- Dopuszczalne nieznaczne odstępstwa od założonych wartości wskaźników niewynikające ze zmiany zakresu rzeczowego projektu (produkty do 5%, rezultaty do 20%).
- Monitorowanie poziomu utrzymania wskaźników w okresie trwałości.
- Proporcjonalne korekty finansowe – za niezrealizowanie, nieosiągnięcie oraz nieutrzymanie wskaźników w okresie trwałości.

Rozliczanie wskaźników produktu oraz rezultatu

- Szczegółowe instrukcje zawarto na stronie internetowej:

<https://funduszeue.slaskie.pl/pl/web/guest/w/rozliczanie-we-wniosku-o-platnosc-koncowa>

- Przed zakończeniem projektu zostanie wysłany mail automatyczny wskazujący na sposób postępowania w celu rozliczenia wskaźników:

- [Informacja o rozliczeniu wskaźników](#)
- [Oświadczenie dot. rozliczenia wskaźników](#)
- [Plik wg CROEF](#)
- [Wzór wyliczenia wskaźników OZE](#)

WZÓR DO ROZLICZENIA WSKAŹNIKÓW

INFORMACJA O ROZLICZENIU WSKAŹNIKÓW

PROGRAM: FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ŚLĄSKIEGO 2021-2027

Rodzaj wskaźnika	Nazwa wskaźnika (jednostka)	Wartość bazowa z <u>WoD</u>	Wartość docelowa z <u>WoD</u>	Wartość osiągnięta	Stopień realizacji [%]*	Dokumenty potwierdzające osiągnięcie wskaźnika
Produkty	Nazwa wskaźnika (jednostka miary)		0,0000	0,0000	0,00	1. Dokładna nazwa dokumentu załączonego do systemu CST 2. ... 3. ...
	...		0,0000	0,0000	0,00	1. Dokładna nazwa dokumentu załączonego do systemu CST 2. ... 3. ...
Rezultaty	Nazwa wskaźnika (jednostka miary)	0,0000	0,0000	0,0000	0,00	1. Dokładna nazwa dokumentu załączonego do systemu CST 2. ... 3. ...
	...	0,0000	0,0000	0,0000	0,00	1. Dokładna nazwa dokumentu załączonego do systemu CST 2. ... 3. ...

*W przypadku wystąpienia nieznacznych odstępstw od założonej wartości wskaźników (do 5 % w produktach i do 20% w rezultatach), które nie wynikają ze zmiany zakresu rzeczowego beneficjent powinien dołączyć **Oświadczenie dot. rozliczenia wskaźnika**

UTRZYMANIE WSKAŹNIKÓW W OKRESIE TRWAŁOŚCI

Beneficjent zobowiązuje się do realizacji projektu w sposób, który zapewni prawidłową i terminową jego realizację oraz osiągnięcie i **utrzymanie celów, w tym wskaźników produktów i rezultatów** zakładanych we wniosku o dofinansowanie w trakcie realizacji **oraz w okresie trwałości** projektu zgodnie z obowiązującymi „zasadami realizacji FE SL 2021-2027” i postanowieniami wynikającymi z programu, SZOP FE SL 2021-2027, właściwych przepisów prawa krajowego, prawa unijnego oraz wytycznych.

Trwałość projektu - podstawy prawne

1. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.
2. Umowa o dofinansowanie projektu.
3. Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.
4. Wytyczne dotyczące kontroli realizacji programów polityki spójności na lata 2021-2027.
5. Rozporządzenia dot. pomocy publicznej.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.

Art. 65. 1. Państwo członkowskie dokonuje zwrotu wkładu z Funduszy przeznaczonych na operację obejmującą inwestycje w infrastrukturę lub inwestycje produkcyjne, **jeżeli w okresie pięciu lat od płatności końcowej** na rzecz beneficjenta lub w okresie ustalonym zgodnie z zasadami pomocy państwa, w stosownych przypadkach, **zajdzie** w odniesieniu do tej operacji **dowolna z poniższych okoliczności**:

- a) zaprzestanie lub przeniesienie działalności produkcyjnej poza region na poziomie NUTS 2, w którym dana operacja otrzymała wsparcie;
- b) zmiana własności elementu infrastruktury, która daje przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależną korzyść;
- c) istotna zmiana wpływająca na charakter operacji, jej cele lub warunki wdrażania, mogąca doprowadzić do naruszenia pierwotnych celów operacji.

Państwo członkowskie może skrócić okres ustalony w akapicie pierwszym do trzech lat w przypadkach dotyczących utrzymania inwestycji lub miejsc pracy stworzonych przez MŚP.

Umowa o dofinansowanie projektu

1. Beneficjent zobowiązuje się zgodnie z **artykułem 65 Rozporządzenia ogólnego** do utrzymania trwałości projektu.
2. Beneficjent jest zobowiązany do **niezwłocznego pisemnego poinformowania IZ FE SL** o wszelkich okolicznościach, które spowodowały lub mogą spowodować nieutrzymanie trwałości projektu, zmianę kwalifikowalności wydatków w okresie trwałości projektu.
3. W przypadku zakupu w ramach projektu rzeczy ruchomych beneficjent oświadcza, że:
 - 1) będą one użytkowane zgodnie z celem oraz obszarem geograficznym określonym we wniosku o dofinansowanie;
 - 2) będą użytkowane przez cały okres trwałości projektu lub okres związany z amortyzacją danego sprzętu ruchomego.
4. Wymiana ruchomych rzeczy w tym okresie jest możliwa na inne rzeczy, o podobnych parametrach/funkcjach.

Umowa o dofinansowanie projektu

- ☐ Beneficjent zobowiązuje się do realizacji projektu w sposób, który zapewni prawidłową i terminową jego realizację oraz osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktów i rezultatów zakładanych we wniosku o dofinansowanie w trakcie realizacji oraz w okresie trwałości projektu zgodnie z obowiązującymi „zasadami realizacji FE SL 2021-2027” i postanowieniami wynikającymi z programu, SZOP FE SL 2021-2027, właściwych przepisów prawa krajowego, prawa unijnego oraz wytycznych.
- ☐ Beneficjent zobowiązuje się do zapewnienia niezbędnych zasobów i mechanizmów finansowych na pokrycie kosztów eksploatacji i utrzymania projektu obejmującego inwestycje w infrastrukturę i/lub inwestycję produkcyjną, tak aby zapewnić stabilność ich finansowania.
- ☐ Nieutrzymanie w okresie trwałości wskaźników projektu istotnych dla realizacji celów może stanowić przesłankę do stwierdzenia nieprawidłowości indywidualnej oraz skutkować nałożeniem korekty finansowej, uwzględniającej okres nieutrzymania wskaźników.

Naruszenie trwałości projektu – co najmniej jedna z trzech poniższych przesłanek:

- **Zaprzestanie działalności produkcyjnej lub przeniesienie działalności produkcyjnej poza region na poziomie NUTS 2, w którym dany projekt otrzymał wsparcie:**
 - Zaprzestanie/zawieszenie działalności działań prowadzonych w ramach projektu, a nie ogólnej działalności beneficjenta.
 - Produkcja sezonowa
 - Zmiana profilu produkcji
 - Przeniesienie działalności produkcyjnej poza region na poziomie NUTS 2

Naruszenie trwałości projektu c.d.

■ Zmiana własności elementu infrastruktury, która daje przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależną korzyść:

Uwaga! Sama zmiana własności nie przesądza automatycznie o naruszeniu zasady trwałości. Z naruszeniem trwałości mamy do czynienia wówczas, gdy zmiana własności skutkuje uzyskaniem nienależnej korzyści przez beneficjenta lub inny podmiot publiczny albo prywatny.

a) Zmiana własności:

- Każda podmiotowa zmiana własności wytworzonego majątku, także zmiana własności elementu projektu.
- Przeniesienie własności na mocy umowy sprzedaży, zamiany, darowizny, przekazania lub innej umowy służącej **przeniesieniu własności rzeczy** np. sprzedaż infrastruktury nawet jeśli zarówno zbywcą jak i nabywcą jest podmiot publiczny.
- Nie ma znaczenia, czy przeniesienie własności następuje w obrębie tylko podmiotów publicznych, tylko prywatnych czy też z podmiotu publicznego na prywatny albo odwrotnie.
- Zmiana w strukturze własnościowej określonego podmiotu (w tym zmiany struktury udziałów w spółce z o.o. i akcjonariatu w spółce akcyjnej).
- Uwzględnienie we wniosku o dofinansowanie planowanych docelowych przekształceń podmiotowych w projekcie wyłącza zarzut znaczącej modyfikacji projektu.

Naruszenie trwałości projektu c.d.

- **Zmiana własności elementu infrastruktury, która daje przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależną korzyść c.d.:**

b) Nienależna (nieuzasadniona) korzyść:

- To korzyść która jest nie do pogodzenia z celami pomocy realizowanej przez zaangażowanie Funduszy UE oraz celami dofinansowania danego działania Programu, np. wejście w posiadanie infrastruktury przez podmiot, który nie uzyskałby wsparcia w ramach danego działania, ponieważ nie spełniał kryteriów dostępu.
- Pojęcie to ma szerokie znaczenie w zależności od warunków, w których działa dany podmiot. Przykłady – przysporzenie majątkowe (w tym uzyskanie przychodu, zwolnienie z długu, uniknięcie straty) albo uzyskanie pozycji ekonomicznie lepszej niż możliwa do uzyskania przez inne podmioty w tych samych warunkach.
- Może dotyczyć zarówno beneficjenta jak i jakiegokolwiek innego podmiotu publicznego albo prywatnego.
- Analizie podlegają np. kryteria udzielenia dofinansowania, ograniczenia konkurencyjności, przeniesienie pomocy do innego regionu, zatrudnienie, zasady dot. pomocy publicznej.

Naruszenie trwałości projektu c.d.

- **Istotna zmiana wpływająca na charakter operacji, jej cele lub warunki wdrażania, mogąca doprowadzić do naruszenia pierwotnych celów operacji**

Uwaga! Sama zmiana nie przesądza automatycznie o naruszeniu zasady trwałości. Z naruszeniem trwałości mamy do czynienia wówczas, gdy zaistnienie zmiany ta doprowadzi do naruszenia pierwotnych (podstawowych) celów projektu.

- **Charakter projektu** – rozumiany jako zespół cech, które odróżniają go od innych projektów tego samego rodzaju. Do określenia charakteru inwestycji w infrastrukturę stosuje się obiektywne kryteria, np. parametry techniczne proponowanych rozwiązań czy dane statystyczne. Determinują go najważniejsze działania podejmowane w ramach danego przedsięwzięcia.
- **Cele projektu** – najczęściej oceniane przez pryzmat założeń projektu, osiągnięcia zakładanych we wniosku o dofinansowanie wskaźników produktu oraz rezultatu oraz efektywności realizacji projektu.
- **Warunki wdrażania** - dotyczą okoliczności, w których projekt jest realizowany, a także tego, jakimi kompetencjami dysponuje podmiot prowadzący przedsięwzięcie lub świadczący usługi w ramach projektu.

Okres trwałości projektu

- **5 lat od daty płatności końcowej na rzecz beneficjenta** lub
- **3 lata w przypadku MŚP** - w odniesieniu do projektów, z którymi związany jest wymóg utrzymania inwestycji lub miejsc pracy.

W przypadku, gdy przepisy regulujące udzielanie pomocy publicznej wprowadzają inne wymogi w tym zakresie, wówczas stosuje się okres ustalony zgodnie z tymi przepisami.

Za datę płatności końcowej uznaje się:

- datę przelewu na rachunek bankowy beneficjenta - w przypadku, gdy w ramach rozliczenia wniosku o płatność końcową beneficjentowi przekazywane są środki
- datę zatwierdzenia wniosku o płatność końcową - w pozostałych przypadkach.

Trwałość projektu – istotne aspekty

- **Obowiązek zachowania trwałości projektów dotyczy projektów infrastrukturalnych oraz inwestycyjnych.**
- **To czas, w którym należy zachować w niezmienionej formie i wymiarze efekty projektu.** Ich osiągnięcie zadeklarowałeś we wniosku o dofinansowanie (dotyczy to np. zakupionych środków trwałych i stworzonych miejsc pracy).
- Obowiązek ten jest uchylany jest w sytuacji, gdy **zaprzestałeś działalności z powodu ogłoszenia upadłości**, niewynikającej z oszukańczego bankructwa.
- Zawsze obowiązują **zasady pomocy publicznej**.
- Monitoring trwałości projektu – **ankiety i kontrole trwałości**
- **Trwałość nie dotyczy „miękkich” elementów** projektu m.in.:
 - promocji inwestycyjnej, gospodarczej
 - promocji turystyki, kultury
 - udziału w targach zagranicznych lub misjach gospodarczych
 - szkoleń

Trwałość projektu – procedury

- Zachowanie trwałości projektu monitoruje się najczęściej na bazie wypełnianej ankiety trwałości, część projektów podlega kontroli w miejscu ich realizacji.
- Jesteś zobowiązany do niezwłocznego pisemnego poinformowania nas o wszelkich okolicznościach, które spowodowały lub mogą spowodować nieutrzymanie trwałości projektu, zmianę kwalifikowalności wydatków w okresie trwałości projektu.
- **Na wezwanie Instytucji Zarządzającej FE SL uzupełnij ankietę trwałości oraz dostarcz ją w wyznaczonym terminie.** Brak przedstawiania przez Ciebie ankiety trwałości może stanowić podstawę do przeprowadzenia kontroli trwałości projektu.
- Losowanie projektów do kontroli trwałości.

Naruszenie trwałości projektu

- Beneficjent jest zobowiązany zwrócić dofinansowanie w przypadku gdy w okresie trwałości projektu wystąpią przesłanki wskazane w artykule 65 rozporządzenia ogólnego.
- **Stwierdzenie naruszenia zasady trwałości** oznacza konieczność zwrotu środków otrzymanych na realizację projektu, wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych, **proporcjonalnie do okresu nieutrzymania trwałości projektu** – w trybie określonym w art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, chyba że przepisy regulujące udzielanie pomocy publicznej stanowią inaczej.
- IZ FE SL może **rozwiązać umowę ze skutkiem natychmiastowym**, o czym informuje beneficjenta w formie pisemnej wraz z uzasadnieniem, w przypadku, gdy **beneficjent nie realizuje projektu na warunkach określonych w umowie**, a w szczególności gdy: 1) beneficjent nie wywiązuje się z obowiązków nałożonych na niego w umowie; 2) beneficjent realizuje projekt w sposób niezgodny z umową, przepisami prawa unijnego lub krajowego, wytycznymi lub „zasadami realizacji FE SL 2021-2027”; (...) 8) beneficjent z przyczyn leżących po jego stronie nie zrealizował lub nie utrzymał celów i wskaźników projektu; (...) 20) w momencie zakończenia realizacji projektu – projekt nie funkcjonował a beneficjent nie jest w stanie uruchomić projektu w terminie wskazanym przez IZ FE SL.

Dodatkowe informacje dot. trwałości

- Dodatkowe informacje dotyczące trwałości projektów znajdziesz w materiale Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, Departamentu Koordynacji Wdrażania Funduszy UE pn.: TRWAŁOŚĆ W PROJEKTACH WSPÓŁFINANSOWANYCH Z FUNDUSZY UE Komentarz do przepisów, pod adresem:
https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/126805/podrecznik_trwalosci_2021-2027_XII_2023.pdf

Ankieta ewaluacyjna: do 1 października 2025 r.

Bardzo prosimy o wypełnienie ankiety ewaluacyjnej i przekazanie swoich uwag na temat jakości szkolenia, jego przebiegu oraz wszelkich kwestii, które uważacie Państwo za istotne. Przekazane przez Państwa informacje będą dla nas niezwykle cenne i niezbędne dla oceny jakości i efektywności szkolenia.

Wypełnienie ankiety jest oczywiście anonimowe.

Szukaj
wsparcia

Baza Usług
Rozwojowych

Aktualności

Nabory

Dokumenty

Wydarzenia

Historie
sukcesów

Sprawiedliwa
transformacja

Instytucje w
programie

Więcej informacji na stronie [www](http://www.funduszeue.slaskie.pl)

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Tomasz Ginter

Kierownik Referatu monitoringu i kontroli trwałości
Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju
Regionalnego
tomasz.ginter@slaskie.pl

Fundusze Europejskie

Fundusze Europejskie
dla Śląskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo
Śląskie